Foto-expositie Love Multiculture Aruba

Een nieuwe bloeiperiode voor fotograaf Kees Tabak

ORANJESTAD — De kleine zaal van Cas di Cultura is morgenavond om 19.00 uur het toneel voor een bijzondere vernissage. Dan opent de foto-expositie 'Love Multiculture Aruba' van de Nederlandse fotograaf Kees tabak. Zo'n vijftig verschillende koppels van gemengde herkomst zijn op een artistieke manier zwart-wit afgebeeld.

door onze verslaggever
Nadine Salas

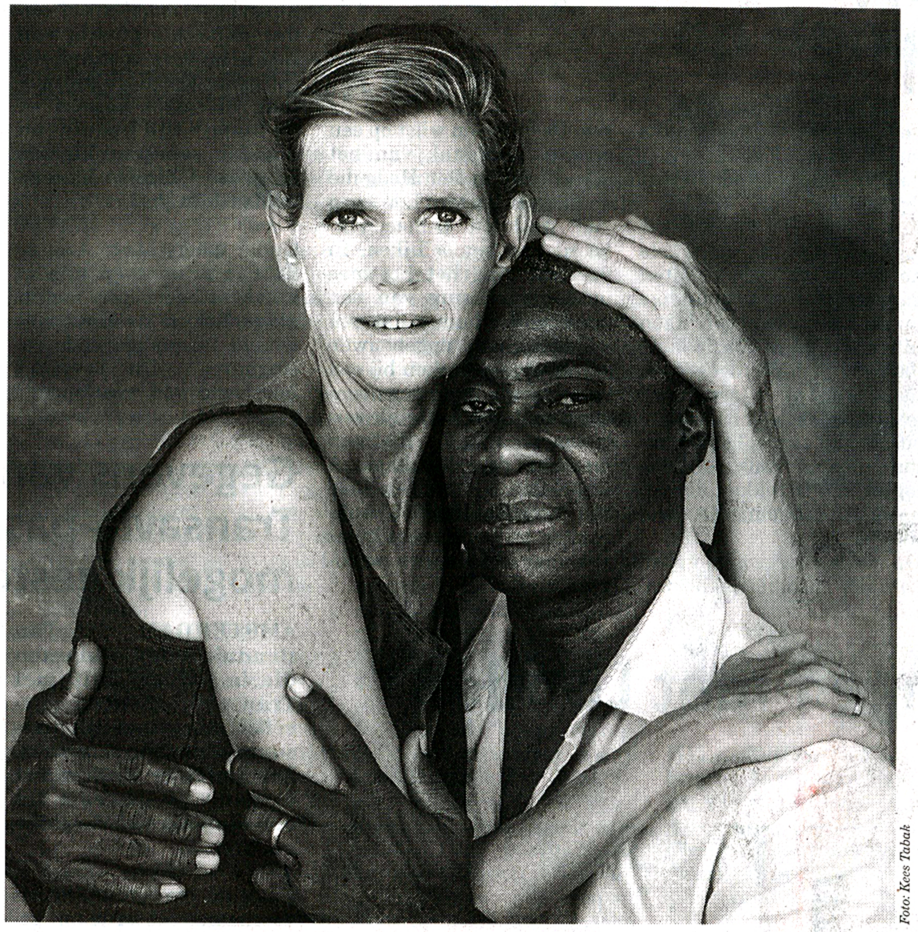

Birgit en Patrick Gumbs.

De fotograaf in zijn werkkamer.

Tabak is bij het grote publiek vooral bekend als popfotograaf uit de jaren negentig en verkoopt veel werk uit archief. Zo laat hij een foto zien van Freddy Mercury die hij recent verkocht heeft. Een van zijn meest bekende foto's is popster Prince die in Paradiso likt aan zijn gitaar. Wat minder mensen weten is dat hij daarna een heel grote carrière heeft gehad in de reclamefotografie. Uit die carrière financierde hij ook een sabbatical, die hij nu doorbrengt op Aruba met zijn gezin.

Kijken

De verslaggever van de *Amigoe* wordt in de studio van de fotograaf gelijk achter de computer gezet. "Eerst moet je kijken. En daarna praten", zegt hij. Op het grote computerscherm komen vijftig verschillende foto's voorbij. Opvallend is dat de modellen allemaal heel rustig zijn en zo goed als nergens lachen naar de camera. Dat is opzettelijk stelt de fotograaf. "Ik wil geen lachende foto's hebben. Lachende foto's maak je op straat. Dit is heel anders. Als mensen lachen op de foto dan loop je veel sneller door", zegt hij. Hij wil vooral dat de mensen tijd nemen om écht te kijken naar zijn foto's.

Modellen

Om modellen te vinden voor zijn portretten van multiculturele liefde bezocht hij vaak Superfood Plaza en verschillende stranden. Sommigen vond hij via familie of vrienden die eerder afgebeeld werden. Hij vertelt hoe hij mensen benaderde en probeert uit te leggen wat hij doet. Dat het serieuze portretten zijn, arty pictures, dat er niet gelachen wordt en dat het anders is dan dat ze gewend zijn. Dat het bijzonder is wat ze krijgen, een foto die ze onder normale omstandigheden nooit zouden maken. Tabak heeft ook nog geprobeerd om modellen te werven via Facebook, maar dat leverde niet het gewenste resultaat. "Ik ben natuurlijk op zoek naar mensen die heel karakteristiek zijn met een enorme uitstraling." Ook bijzonder is dat de meeste mensen, op een enkele na, nog nooit eerder geposeerd hebben voor een dergelijke foto. De meeste zijn koppels, een aantal zijn vrienden of familie. Omdat ze gekleed zijn op de warmte zie je ook de tattoos goed. "In Nederland zou je de mensen bijna helemaal moeten uitkleden wil je ze zo fotograferen. Dus dat beeld is wel een meevaller." Op de bordjes die onder de foto's hangen staat niet alleen de naam van de geportretteerden maar ook uit welk land ze afkomstig zijn.

Poëzie

Tabak heeft portretten gemaakt van koppels die elkaar vasthouden. De fotograaf zette de camera op een statief en hielp de mensen de juiste positie te vinden. En de modellen vertrouwden de fotograaf, stelt hij. De foto's zijn geprint op speciaal Museum Archival Paper van Bariet. "Ik was vroeger een meesterprinter in de donkere kamer", vertelt hij. "Ik weet gewoon hoe grijstonen moeten zijn. In de computer kun je precies meten hoe je ze wilt hebben en dat is ongeëvenaard in combinatie met het materiaal." Voor de expositie heeft hij ook enkele grotere afdrukken laten maken voor variatie, maar de kwaliteit van het papier is minder. "Het leuke van digitaal werken, en dat is nou juist ook het misverstand, is dat je via de computer veel meer grijstinten kunt maken dan vroeger in de donkere kamer", legt hij uit. Maar belangrijker nog, zwart-wit heeft een laagje poëzie, zo stelt de fotograaf. "Naar mijn foto's blijf je ook kijken. Hoe zijn die mensen samen, hoe houden ze elkaar vast. In kleur loop je er veel sneller aan voorbij."

Kleurrijk

Het thema bedacht hij samen met zijn vrouw. Op Aruba is het heel gewoon dat alle kleuren door elkaar lopen stelt hij. Maar tijdens het Caribbean Sea Jazz Festival van 2017 viel hem ineens op hoeveel mixed koppels rondliepen op Aruba. "Toen dacht ik: daar wat moet ik wat mee. Ik wist alleen niet hoe. Uiteindelijk werkte ik zoals ik vroeger begonnen ben: zwart-witfoto's, hele eenvoudige klassieke foto's. En vanaf de eerste foto was het raak." Het eerste stel kwam hij tegen op Baby Beach. Die waren met de bus en moesten terug naar het hotel. De fotograaf bood aan om hun een lift terug te geven, maar wel met een omweg via zijn huis op Alto Vista. Op zijn porch hing hij een achtergrond op en maakte gebruik van het zonlicht dat weerkaatst werd van de lichte stoeptegels, wat een zacht effect heeft. Dat was op 1 mei 2019, de laatste foto heeft hij eind vorige maand gemaakt. Om het licht hetzelfde te houden zijn alle foto's gemaakt tussen 11.00 en 15.00 uur in de zomer en tussen 11.30 en 14.00 uur in de winter. De serie debuteert op Aruba, wellicht later ook in Nederland.

Compleet

"Het is een vrij project, je weet niet waar het uitkomt. Ik zei: ik maak gewoon mooie foto's en jullie krijgen er een. Dat was de eerste opzet." Tegen oktober kwam hij in contact met Siegfried Dumfries van de Directie Cultuur (DCA) die hij foto's liet zien. "Hij was er helemaal weg van en toen was het klaar." DCA hielp om de zaal bij Cas di Cultura te regelen, uitnodigingen te verzenden, er komt een vernissage en een openingsspeech. "Dus het is ineens een heel mooi compleet project en ik ben daar natuurlijk heel gelukkig mee." Er hoort ook een *booklet bij*, een klein boek dat digitaal geprint is. Een echt boek zat er financieel niet meer in, het printen en materiaal om de foto's op te hangen heeft Tabak uit eigen zak gefinancierd.

Bijzonder

Het meest bijzondere van Aruba vindt hij dat de mensen allemaal heel makkelijk benaderbaar zijn. Dat was in Amsterdam-Noord wel anders vertelt hij. Wanneer hij mensen op straat benaderde voor zijn fotoserie 'De Noorderlingen' dan zeiden ze 'Ik? Hoezo? Waarom?' "Dat is het verschil met Aruba en dat vind ik echt waanzinnig, mensen zijn hier open en vriendelijk." De paar mensen hier die niet zo goed benaderbaar waren, bleken bijna altijd toeristen, vertelt hij.

"Die sabbatical kwam natuurlijk niet zomaar uit de lucht vallen", vertrouwt de fotograaf de verslaggever toe. Tabak stelt dat hij behoorlijk klaar was met reclamefotografie. "Ik dacht eigenlijk dat ik nooit meer zou fotograferen. Totdat ik dit tegenkwam en het kwartje viel. Ik heb hier gewoon een nieuwe bloeiperiode tot stand gebracht zou je kunnen zeggen. Ik krijg weer ideeën en heb zo nog twee series die ik hier zou kunnen maken. Eigenlijk ben ik hier gewoon heel gelukkig mee en wil niet meer commercieel werken."